

Alueiden komitean lausunto aiheesta Vihreä kirja maataloustuotteiden laadusta: tuotestandardit, tuotantoedellytykset ja laatujärjestelmät

(2009/C 120/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- kehottaa luomaan sellaisen tukikehyksen, joka mahdollistaa investointipäätösten pitkän aikavälin vakaan edistämällä markkinasuuntautuneita toimia. Tällaisia ovat muun muassa alkuperämaamerkin-
töjä ja EU:n tuotantovaatimuksia koskeva lainsäädäntö (kohta 2).
- kehottaa tukemaan maantieteellisten merkintöjen järjestelmiä ja maataloustuottajien yksityisiä varmen-
nusjärjestelmiä sillä edellytyksellä, että viranomaiset ovat taanneet järjestelmien piirissä olevien tuot-
teiden laadun ja alkuperän (kohta 16).
- toivoo, että luotaisiin selvät yhteiset määritelmät eräille alueellisia tuotantomenetelmiä kuvaaville
varatuille ilmaisuille, kuten "maataloustuotteet", "perinteinen tuote", "vuoristotuote" tai "ei sisällä
muuntogeenisiä organismeja" (kohta 17).
- kehottaa, että vaatimus tuottajamaan pakollisesta merkitsemisestä ulotetaan koskemaan kaikkia alku-
tuotteita ja puolijalosteita (kohta 18).
- katsoo, että maantieteellisten merkintöjen järjestelmä olisi ulotettava koskemaan jalostettuja tuotteita
(kohta 21).
- toteaa, että enää ei tulisi pohtia uusien järjestelmien luomista, vaan olisi tuettava nykyisiä järjestelmiä
(kohta 24)
- ehdottaa, että edistettäisiin SAN- ja SMM-suojauksen laajentamista myös WTO:n piiriin (kohta 27).
- katsoo, että geneettisesti muunnettujen organismien käyttäminen on nimenomaisesti kiellettävä kai-
kissa suojatun alkuperänimityksen (SAN) ja suojatun maantieteellisen merkinnän (SMM) saaneiden
sekä aitojen perinteisten tuotteiden (APT) tuotantovaiheissa, jotta voidaan varmistaa ja turvata perin-
teisten tuotantomenetelmien ja tuotteiden ominaispiirteiden säilyminen (kohta 28).
- kehottaa komissiota pohtimaan, olisiko laatutuotteiden markkinoinnin talousarvion oltava joustava
ja laajempi (kohta 34).
- ehdottaa, että komissio tarkistaa aidot perinteiset tuotteet (ATP) -merkintää (kohta 38).

Esittelijä: Milner Whiteman (UK, UEN–AE), Bridgnorthin hallintopiirivaltuutettu

Viiteasiakirja

Vihreä kirja maataloustuotteiden laadusta: tuotestandardit, tuotantoedellytykset ja laatujärjestelmät

KOM(2008) 641 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. on tyytyväinen vihreään kirjaan, koska sen avulla pyritään laatimaan puitteet laadukkaan EU:n maataloustuotannon tukemiseksi ja suojaamiseksi sekä saamaan kuluttajat lähemmäksi sitä torjumalla nykyisten nimitysten väärinkäytöstä johtuvaa kilpailun vääristymistä. Näin puolestaan voidaan säilyttää pitkällä aikavälillä alueet ja alueelliset maisemat ja niiden ominaislaatu, jonka maatalousyrittäjien toiminta ja tuotanto ovat muovanneet, mikä edistää alueiden kehitystä tulevaisuudessa ja vähentää maaseudun autoitumisen riskiä.

2. kehottaa luomaan sellaisen tukikehyksen, joka mahdollistaa investointipäätösten pitkän aikavälin vakauden edistämällä markkinasuuntatuneita toimia. Tällaisia ovat muun muassa alkuperämaamerkintöjä ja EU:n tuotantovaatimuksia, eritoten elintarviketurvallisuutta ja -hygieniää, ympäristönsuojelua sekä perinteisten tuotantomenetelmien käyttämistä koskeva lainsäädäntö.

3. toivoo, että vihreästä kirjasta saadaan lisäpontta ja vahvistusta laatutuotantoa koskevaan yhteisön maatalouspolitiikkaan. Alkuperänimityksistä annettuja asetuksia N:o 510/06 ja 509/06 on epäilemättä sovellettu tähän mennessä varsin laiskasti, minkä johdosta on aiheellista epäillä, ettei suuri osa kuluttajista ole täysin selvillä sellaisista lyhenteistä ja ilmaisista kuin SAN, SMM, APT ja luonnonmukainen maatalous. On siis syytä pohtia ja jäsentää uudelleen kaikkia tällaisen tuotannon tunnetuksi tekemistä ja siitä tiedottamista koskevia aloitteita sekä nivoa YMP:n ensimmäisen ja toisen pilarin toimet yhä tiiviimmin laatutuotannon tukemiseen ja varmennus- ja valvontamenettelyjen kustannusten pienentämiseen.

4. korostaa, että tuotteiden yhdenmukaistaminen ja tuotannon keskittäminen ovat tekijöitä, jotka altistavat maanviljelijät globaalien markkinoiden heilahteluille ja uhkaavat alueiden monimuotoisuutta.

5. on tyytyväinen, että vihreässä kirjassa tunnustetaan maatalouden laadun olevan erottamattomasti yhteydessä alueellisiin perinteisiin, alueiden kehitykseen sekä kestävyysajatteluun, mutta katsoo, että näitä on vahvistettava ja suojattava maantieteellisten merkintöjen järjestelmän kaltaisilla järjestelmillä ja että niihin liittyviä teollis- ja tekijänoikeuksia on suojattava vieläkin liian yleisiltä nimitysten väärennöksiltä perustamalla kansainvälinen rekisteri.

6. pitää tärkeänä edistää maatilatorien (*farmer's market*) ja suoramyyntin kaltaisen toiminnan kehittämistä. Sellaisessa välikäsiä on vähemmän ja jakeluketju on lyhyempi: sen lisäksi, että tällaiset aloitteet auttavat pitämään kuluttajahinnat kohtuullisina ja vähentävät öljyn kulutusta ja siten saasteita, ne myös tuovat esille kulloisenkin kauden paikallisia tuotteita, jotka kuuluvat perinteeseen ja ovat todennäköisemmin tuoreita, aitoja ja maukkaita ja joita on myös helpompi valvoa.

7. kannattaa voimakkaasti näkemystä, jonka mukaan EU:n maataloustuottajien vahvin valtti on laatu, ja katsoo, että kuluttajat odottavat, että ruoka on enimmäkseen peräisin heidän omalta alueeltaan, ja edellyttävät elintarvikkeilta makua, perinteitä ja aitoutta sekä niiden tuotannolta eläinten hyvinvoinnin ja ympäristönsuojelun huomioon ottamista. Näin ollen EU:n maataloustuottajilla on todellinen mahdollisuus saada tuotteensa erottumaan markkinoilla ja saada vastinetta työnsä.

8. katsoo, että WTO:n neuvottelujen valossa on välttämätöntä, että entistä avoimemmilla globaaleilla markkinoilla kuluttajille voidaan tiedottaa EU:ssa tuotettujen elintarvikkeiden laatu- ja turvallisuusnormeista ja että ne voidaan usein tuoda esiin myönteisenä ja tuotteet monista erottavana ominaisuutena. Lisäksi komitea kehottaa Euroopan komissiota huolehtimaan siitä, että EU:n kauppakumppanit tunnustavat maantieteelliset merkinnät.

9. korostaa, että tarvitaan puitesääntöjä, jotka ovat jatkuvasti kasvavien maailmanlaajuisen kulutusksynnän ja EU:n maataloustuottajien vaatimusten tasolla. Siksi maataloustuottajat tarvitsevat tukitoimia. Esimerkiksi varmennusjärjestelmien markkinointia koskevan talousarvion olisi oltava nykyistä joustavampi ja laajempi, olipa sitten kyse maantieteellisistä merkinnöistä tai maanviljelijöiden hallinnoimista yksityisistä järjestelmistä. Ehtona on se, että viranomaisten täytyy taata järjestelmien piirissä olevien tuotteiden laatu ja alkuperä. Tällaiset järjestelmät ovat joustavia, ja niiden avulla voidaan reagoida nopeasti maatalousyrittäjien ja markkinoiden uusiin vaatimuksiin.

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli

10. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisilla on laajan kokemuksensa ja tunnustetun asemansa ansiosta hyvät mahdollisuudet vaikuttaa maataloustuotannon laatuun ja tukea laadukasta tuotantoa niiden toimiansa avulla, joita ne toteuttavat hallinnoidessaan EU:n maaseudun kehittämissuunnitelmia, alue-suunnittelua ja alueellista kehitystä. Viranomaiset ovat useissa tapauksissa edistäneet laatua esimerkiksi tukemalla maantieteellisten merkintöjen kaltaisia järjestelmiä.

11. panee merkille YMP:n uuden järjestelyn (tuotannosta riippumaton tuki) ja sen, että EU:n maataloustuottajat ovat yhä enenevässä määrin alttiina maailmanmarkkinoiden vaikutukselle. Siksi on kiireesti saatava tunnustus sille, että EU:n maataloustuottajat täyttävät tiukemmat tuotanto- ja laatuvaatimukset (sellaisilla aloilla kuin kestävä kehitys, viljelyn ja tuotannon hygienia- ja terveysvaatimusten täyttäminen, työntekijöiden turvallisuus ja heidän oikeuksiensa kunnioittaminen, eläinten hyvinvointi ja aluekehitys) kuin EU:n ulkopuolisten maiden tuottajat ja että kyseiset, korotetut vaatimukset kompensoidaan EU:n suorilla tuilla myös vuoden 2013 jälkeen. Tämä on erityisen tärkeää paikallisyhteisöjen kannalta, sillä maataloustoiminta EU:ssa muokkaa kaikkien alueiden taloutta, maisemaa ja yhteisöjä.

12. huomauttaa, että paikallis- ja alueviranomaisille tulee luoda asianomaiset edellytykset, jotta ne voivat EU:n maaseudun kehittämissuunnitelmien kautta edistää ja kaikin puolin tukea laadukasta maataloustuotantoa. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat keskeisessä asemassa ensisijaisten tavoitteiden asettamisessa ja sellaisten ohjelmien toteuttamisessa, jotka ovat tuoneet EU:n maataloustuottajille todellisia etuja.

13. panee merkille sellaisista aloitteista saadut myönteiset tulokset, joilla on tuettu maanviljelyksen uutta alueellistamista, joka tiivistää alkuperäalueiden, kuluttajien ja maanviljelyksen suhteita. Komitea toteaa, että maanviljelijöiden omat markkinat sekä kouluvierailut ovat konkreettisia esimerkkejä siitä, kuinka kansalaiset ja erityisesti lapset voivat tutustua kasvituotteisiin ja niiden tuotantomenetelmiin, organoleptisiin ominaisuuksiin ja kasvukausiin. Komitea kehottaa Euroopan komissiota tukemaan näiden hyvien käytäntöjen levittämistä.

14. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisten toimet laadukkaiden maataloustuotteiden kysynnän edistämiseksi sekä julkisten hankintojen parantamiseksi kaikilla aloilla aina koulujen ja sairaaloiden aterioihin voivat olla suureksi avuksi vihreän kirjan tavoitteiden saavuttamisessa. Komitea toivookin tällaisten toimien asteittaista ja kattavaa laajentamista mm. tarkoitukseen soveltuvien tukitoimien avulla. Komitea kehottaa komissiota huomioimaan paikallis- ja alueyhteisöjen käynnistämien hankkeiden tulokset ja erityisesti tietyt seikat, jotka liittyvät esimerkiksi elintarviketeiden määrän vähentämiseen ruokaloissa ja maataloustuotteiden laadun huomioimiseen.

15. korostaa myös toimia, joihin monet EU:n alue- ja paikallisviranomaiset ovat – kehitysyhteistyöohjelmien puitteissa – ryhtyneet kolmansissa maissa ja joiden tavoitteena on tukea perinteisiä maanviljelymenetelmiä sekä ekosysteemin, biologisen monimuotoisuuden ja paikallisten kulutustarpeiden kunnioittamista.

Tuotantovaatimukset ja tuotteiden kaupan pitämisen vaatimukset

16. muistuttaa komissiota, että maataloustuottajat, kuluttajat ja teollisuus suhtautuvat edelleen kielteisesti ajatukseen EU:n järjestelmästä ja EU:n tunnuksesta (tätä korostettiin hiljattain

standardeja käsittelevässä komission konferenssissa helmikuussa 2007). Kuluttajaläheisyys ja -suuntautuneisuus voidaan paremmin saavuttaa ilmoittamalla tuotteen etiketissä selvästi sekä alkuperä että tuotannon erityislaatuun liittyvät seikat. Ei myöskään pidetä arvossa logon kehittämiseen menevää aikaa tai kustannuksia, jotka koituvat maataloustuottajille vaatimusten noudattamisen valvomiseksi tehdystä tarkastuksista, eikä sitä, miten kauan kestää, ennen kuin kuluttajia tällä tavalla saadaan edes vähän lähemmäksi maataloussektoria. Markkinat ja maataloustuottajat ovat kehittäneet omat järjestelmänsä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja siksi komitea kehottaa hinta-laatusuhteen parantamiseksi ja paremman kuluttajaläheisyyden saavuttamiseksi tukemaan maantieteellisten merkintöjen järjestelmiä ja maataloustuottajien yksityisiä varmennusjärjestelmiä sillä edellytyksellä, että viranomaiset ovat taanneet järjestelmien piirissä olevien tuotteiden laadun ja alkuperän. Tavoitteena tulee olla selkeys kuluttajien kannalta, eikä tällä tavoin tule lisätä hallinnollista ja taloudellista taakkaa.

17. kehottaa painokkaasti yksinkertaistamaan tuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia, mutta korostaa olevan tarpeen tiivistää suhteita tuotannon tarpeiden ja lopputuotteen välillä terminologian selkeyttämisen, oikeudellisen soveltamisen ja tuotemerkinnöin järjestetyn asianmukaisen kuluttajainformoinnin kautta. Komitea arvioi lisäksi, että, on tarpeen poistaa esteet, joiden avulla saavutetut edut ovat vähäisiä, sekä rajoittaa elintarvikkeiden laadun käsitteen liiallista rönsyilyä. Näin ollen komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission äskettäiseen ehdotukseen kumota erilaisten hedelmien ja vihannesten kokoa ja muotoa koskevat normit. Näkyviin ominaisuuksiin liittyvien standardien tulisi olla vapaaehtoisia. Tiukat vaatimukset on säilytettävä maataloustuottajien ja kuluttajien suojaamiseksi ja näiden luottamuksen saavuttamiseksi. Erityisen tärkeää tämä on, kun kyseessä ovat muuntogeeniset elintarvikkeet. Tällaisten vaatimusten ei kuitenkaan pitäisi olla päällekkäisiä sellaisen lainsäädännön kanssa, joka suojelee kuluttajia harhaanjohtamiselta. Tavoitteen saavuttamiseksi olisi ehkä hyödyllistä määritellä selkeästi tuotannon tarpeet sekä ne erityispiirteet, jotka koskevat eräiden termien, kuten "ulkokanala" ja "vähähiilinen", käyttöä. Saattaisi olla hyödyllistä määritellä geneeriset tuotteet sekä niiden kaupan pitämistä koskevat vähimmäisvaatimukset. Lisäksi voisi olla hyödyllistä luoda selvät yhteiset määritelmät erälle alueellisia tuotantomenetelmiä kuvaaville varatuille ilmaisuille, kuten "maataloustuotteet", "perinteinen tuote", "vuoristotuote" tai "ei sisällä muuntogeenisiä organismeja". Mikäli omavalvonta on riittävää ja jatkuvasti todennettavissa, tällaisia ilmaisuja voitaisiin käyttää tuotemerkinnöissä vapaaehtois pohjalta.

18. korostaa, että EU:n kuluttajat vaativat yhä useammin saada tietää, missä maassa elintarvikkeet on tuotettu. Esin on tullut yhä enemmän tapauksia, joissa kuluttajia on johdettu harhaan. Siksi komitea kehottaa, että vaatimus tuottajamaan pakollisesta merkitsemisestä ulotetaan koskemaan kaikkia alkutuotteita, puolijalosteita ja lopputuotteiden raaka-aineita, kuten kinkkua ja juustoa.

19. kehottaa yhdenmukaistamaan maataloustuotteisiin jäsenvaltioissa sovellettavat arvonnäkökohdat, koska maataloustuottajien reilu kilpailu varmistaa tuotteiden paremman laadun.

EU:n erityiset laatujärjestelmät

20. korostaa, että on välttämätöntä, että kuluttajat ympäri maailmaa voivat luottaa EU:n maantieteellisten merkintöjen järjestelmään. Kuluttajien on eittämättä saatava entistä parempi selvyys järjestelmien luonteesta, niihin liittyvien teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisesta kansainvälisesti ja siitä, miten ne erottamattomasti liittyvät alueyhteisöihin. On siis erittäin tärkeää käynnistää edistämiskampanjoita, joissa kuluttajille tiedotetaan asiasta ja joille varataan erilliset määrärahat. Euroopan unionissa unionin jäsenvaltioiden tulee viran puolesta toteuttaa asetuksen (EY) N:o 510/2006 13 artiklan 1 kohdan nojalla tarvittavat toimet suojatun alkuperänimityksen ja suojatun maantieteellisen merkinnän laittoman käytön estämiseksi alueellaan.

21. on vakuuttunut, että kuluttajien luottamuksen voittamiseen tarvitaan täydellistä avoimuutta. Maantieteellisten merkintöjen järjestelmä olisi näin ollen ulotettava koskemaan jalostettuja tuotteita. Jotta uskoa maantieteellisten merkintöjen luotettavuuteen ei horjuttaisi, käytettäessä maantieteellisten merkinnän saaneita ainesosia, jotka ilmoitetaan lopputuotteen etiketissä, on varmistettava, että ainesosaa on käytetty vähintäänkin määrä, joka antaa tuotteelle sen tunnusomaisen luonteen. Samoin on varmistettava, että maantieteellisen merkinnän saaneiden ainesosien käytölle on saatu kyseisten merkintöjen suojaamisesta vastaavien tahojen hyväksyntä.

22. Katsoo, että maantieteellisten merkintöjen osalta on tärkeää määritellä kriteerit, joiden perusteella voidaan päätellä, onko kyse yleisnimestä vai voidaanko nimitys suojella maantieteellisenä merkintänä. Tuoteluetteloa voisi laajentaa kattamaan metsämarjat ja -sienet sekä niistä valmistetut tuotteet, ja lisäksi pitäisi varmistaa, että tuoteluettelo kattaa myös marja- ja hedelmätuotteet. Komission tulisi niin ikään ottaa huomioon jäsenvaltioissa esiintyvät tunnustetut yhteismerkit (erityislaatu) ja ehdottaa jäsenvaltioille yhteisiä sääntöjä kyseisten laatumerkintöjen tunnustamiselle.

23. katsoo, että luonnonmukaisten tuotteiden valvonta- ja varmennuselimia ja -menettelyjä tulisi yhtenäistää, jotta kuluttajille voidaan varmistaa turvallisuus ja luotettavuus uuden EU:n luomutuotantologon avulla. Logon tulisi toimia takeena sille, että koko EU:ssa sovelletaan samoja tuotanto-, valvonta- ja varmennuskriteerejä, ja sen tulisi osaltaan auttaa ratkaisemaan ongelmia ja edistää entistä tehokkaammin luomutuotteiden yhtenäismarkkinoita. Se voi myös tyydyttävällä tavalla auttaa parantamaan kuluttajille suunnattua tiedotusta luomuelintarvikkeita koskevista yhteisistä tehokkaista normeista ja valvonnasta koko Euroopan unionissa.

24. toteaa, että enää ei tulisi pohtia uusien järjestelmien luomista, vaan olisi tuettava nykyisiä järjestelmiä sellaisilla aloilla kuin eläinten hyvinvointi. Komission tuki suuntaviivojen muodossa uskottavuuden vahvistamiseksi on tervetullutta, mutta on turhaa luoda uusia tunnuskuvia kuluttajamarkkinoille, joilla jo olemassa olevat logot ovat tunnustettuja ja arvostettuja. Tästä esimerkkinä on ranskalainen Label Rouge -merkki.

25. katsoo, että sen sijaan olisi tarpeen ottaa käyttöön järjestelmä, jonka avulla voitaisiin rangaista suojattujen nimien laittomasta käytöstä. Lisäksi olisi kaikissa unionin jäsenvaltioissa yksilöitävä ne toimijat, joiden vastuulla noudattamisen valvonta on ja joiden tehtävänä on ehdottaa sovellettavia seuraamuksia.

26. huomauttaa suojatuista nimityksistä, että kaikki jäsenvaltiot tulisi velvoittaa suojelemaan automaattisesti kaikkia alkuperänimityksiä niiden luvattomalta käytöltä tai jäljittelyltä. Lisäksi komitea ehdottaa, että suojatulla nimityksellä varustettujen tuotteiden suojelutavat ja -säännöt eriytettäisiin sen mukaan, onko kyse kansainvälisesti erittäin tunnetuista tuotteista, joista suuri osa päättyy vientiin ja joilla väärennösten ja luvattoman käytön riski on suuri, vai tuotteista, joiden jakelu tapahtuu lähinnä paikallisilla markkinoilla ja jotka eivät näin ollen ole niin alttiita alkuperänimitysten asiattomalle käytölle. Komitea ehdottaa, että viimeksi mainittuun tuoteryhmään sovellettaisiin yksinkertaistettua tunnistusmenettelyä, joka mahdollistaa luonteeltaan maa-kohtaisen tai alueellisen suojelun. Komitea katsoo, että tuotantoeritelmiä olisi voitava mukauttaa yksinkertaistetulla menettelyllä, koska tuotantomenetelmien ja jalostustekniikoiden kehitys on joillain aloilla erityisen nopeaa.

27. on sitä mieltä, että olisi syytä edistää SAN- ja SMM-suojauksen laajentamista myös WTO:n piiriin. Olisi myös jatkettava aktiivisesti kahdenvälisten sopimusten tekemistä EU:n ulkopuolisten eri maiden kanssa elintarvikkeiden nimitysten vastavuoroiseksi tunnustamiseksi. Kun otetaan huomioon EU:n ulkopuolisten maiden SMM-suojauksia koskevien uusien pyyntöjen runsas määrä, AK ehdottaa, että tutkitaan mahdollisuutta luoda EU:hun maataloustuotannon laatuvirasto. Tuotteen tulisi voida saada EU:n tunnustus riippumatta siitä, onko kyseessä vientituote tai ei. Kansainvälinen suoja voisi mahdollisesti olla erilainen sen mukaan, miten suuri on nimityksen todellinen anastusriski. Suojan laajuus voisi esimerkiksi olla erilainen vientituotteille, joihin liittyy suuri tuotenimen anastusvaara ja jotka edellyttävät kansainvälistä suojaa WTO:n piirissä. Tuotteisiin, joihin liittyy anastusvaara on vähäisempi ja joita myydään paikallismarkkinoilla, voitaisiin soveltaa yksinkertaisempaa menettelyä, jossa jäsenvaltio myöntää sertifikaatin ja ilmoittaa siitä EU:n toimielimille (nykyistä väliaikaista suojaa vastaava taso) ja jossa sovelletaan yhteisön oikeudellista suojaa. On myös erittäin tärkeää, että maantieteellisten merkintöjen suoja varmistetaan EU:ssa velvoittamalla jäsenvaltiot ryhtymään alueellaan viran puolesta toimenpiteisiin, jos suojattua nimitystä uhkaa anastus tai jäljittelemisen. Asetuksen 510/2006 13 artikla sisältää erityisen asiaa koskevan säännöksen. Komission tulee puolustaa virallista suojaa kansainvälisellä tasolla ja erityisesti EU:ssa.

28. katsoo, että geneettisesti muunnettujen organismien käyttäminen on nimenomaisesti kiellettävä kaikissa suojatun alkuperänimityksen (SAN) ja suojatun maantieteellisen merkinnän (SMM) saaneiden sekä aitojen perinteisten tuotteiden (APT) tuotantovaiheissa, jotta voidaan varmistaa ja turvata perinteisten tuotantomenetelmien ja tuotteiden ominaispiirteiden säilyminen.

Varmennusjärjestelmät

29. suosittaa, että edistetään tuottajajärjestöjen entistä aktiivisempaa osallistumista ja että markkinoille annetaan tässä vetovastuu. Tuottajien hallinnoimat, rakenteeltaan punnitut yksityiset järjestelmät ovat joustavampia kuin lainsäädäntö, ja siten niiden avulla voidaan reagoida nopeammin ja vastata paikallisiin tarpeisiin. Esimerkkejä tällaisista järjestelmistä löytyy Ruotsista, Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Saksasta.

30. katsoo, että nykyiset, lisäarvoa kartuttaville tuotteille luodut varmennusjärjestelmät täyttäsivät yhteiskunnallisiin näkökohtiin liittyvät vaatimukset paremmin, jos ne antaisivat selkeää ja luotettavaa tietoa tuotteiden tuotantopaikasta ja tuotantomenetelmistä sekä ravintoarvosta.

31. katsoo, että yleiset suuntaviivat olisivat hyödyksi, jotta voitaisiin parantaa kuluttajille suunnattavaa tiedotusta elintarvikkeiden peruslaatua koskevista minivaatimuksista. Suuntaviivat olisi laadittava riippumattomissa komiteoissa, yhteisymmärryksessä kaikkien elintarvikkeetjuun liittyvien sidosryhmien kanssa, riippumatta niiden maantieteellisestä sijainnista.

32. yhtyy näkemykseen, että tuottajien osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää yksityisten järjestelmien menestyksen kannalta. Samoin on tärkeää edistää kaikin keinoin tuottajien yhteistyötä. Tämä takaa sen, että kaikki tarkastukset, kustannukset ja vaatimukset hyödyttävät EU:n maataloustuottajia.

33. korostaa, että on tarpeen huomioida käsityömenetelmiin perustuvaa maanviljelystä harjoittaville pientuottajille aiheutuva taloudellinen ja hallinnollinen taakka. Komitea kehottaa näin ollen pitämään voimassa poikkeukset, jotka koskevat tällaista tuotantoa, jossa on rakenteellisesti mahdotonta noudattaa tiettyjä normeja.

Muut huomiot

34. kehottaa komissiota pohtimaan, olisiko laatutuotteiden markkinoinnin talousarvion oltava joustavampi ja laajempi. Markkinoinnin talousarvion painopistettä on tarkistettava, jotta varmennusjärjestelmät voidaan ottaa paremmin huomioon, olivatpa ne luonteeltaan millaisia tahansa.

35. katsoo, että mikäli elintarvikkeiden kulutuksen edistämisen valtiontukia koskevia sääntöjä höllennettäisiin ja yhteisön

julkista varmennusjärjestelmää (suojattu alkuperänimitys, suojattu maantieteellinen merkintä, taattu perinteinen erikoisuus, syrjäisimpiä alueita symboloiva graafinen tunnus, luonnonmukainen tuotanto) tehostettaisiin ja parannettaisiin, EU:n maataloustuottajia arvostettaisiin enemmän ja nämä voisivat kehittää tehokkaampia markkinointijärjestelmiä.

36. kehottaa ottamaan käyttöön mikroluottojärjestelmiä, joiden kohteena ovat laatutuotannon kasvattamiseen ja paikallisen elintarviketurvallisuuden parantamiseen investoivat maatalouden pientuottajat. Komitea kehottaa tässä yhteydessä harkitsemaan mahdollisuuksia ohjata tällä hetkellä interventiotoiimiin suunnatut varat niille tuottajille, jotka alkavat hyödyntää tasapuolista ja kestävä kehityksen mukaista maataloutta edistäviä tuotantomenetelmiä.

37. ei pidä tarpeellisenä edistää uusien yhteisön sertifiointijärjestelmien perustamista, jotta vältettäisiin hallinnolliset sekaannukset ja hallinnon monimutkaistuminen. Voisi kuitenkin olla hyödyllistä luoda suuntaviivat, jotka takaisivat muiden sertifiointien (ISO, BIO jne.) objektiivisen sisällön muiden kuin SAN- ja SMM-suojattujen tuotteiden yhteydessä. Eri valvontaelinten yhteistyötä olisi myös tarkoituksenmukaista tehostaa ja koordinoita nykyistä paremmin.

38. ehdottaa, että komissio tarkistaa aidot perinteiset tuotteet (ATP) -merkintää ja ottaa käyttöön erityistason eurooppalaisen elintarvikemerkin, jonka tarkoituksena on luoda uusi laadun sertifiointijärjestelmä perinteisille, paikallisille ja käsin tehdyille tuotteille. Järjestelmä kokoaa yhteen tiettyjä laatua koskevia vähimmäisvaatimuksia, jotka liittyvät myös tuotantoalueeseen, alueelliseen ja paikalliseen talouteen, kestäväan maankäyttöön ja niiden vaikutukseen maaseudun asutuksen säilymiseen, matkailuun, paikallisen elämän laatuun jne. Sertifiointiohjelmassa tulisi käyttää perinteisen tuotteen, paikallisen tuotteen ja alueellisen tuotteen kaltaisia ilmauksia.

39. kehottaa komissiota tarjoamaan rahoitustukea sekä sisämarkkinoilla että unionin ulkopuolisissa maissa järjestettäviin tiedotuskampanjoihin, jotta voidaan tehdä tunnetuksi erilaisten eurooppalaisten maataloustuotteiden laatumerkintöjen tarkoitusta sekä muun muassa ympäristöä, eläinten hyvinvointia ja korkeatasoista elintarviketurvallisuutta koskevia kattavia tuotantoehtoja ja sääntöjä, joita viljelijöiden on Euroopassa noudatettava – toisin kuin muualla maailmassa.

Brysselissä 13 päivänä helmikuuta 2009.

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE